

Slag bij Austerlitz (Oostenrijk) op 2 december 1805

Begin december 1805 stonden in Oostenrijk (nu Tsjechië) ten oosten van Brno, in het gebied tussen Slapanice, Kovalovice, Austerlitz (nu Slavkov u Brna) en Telnice de geallieerde Oostenrijkse – Russische legers van keizer Alexander I en Franz I en het leger van de Franse keizer Napoleon I tegenover elkaar. De geallieerden bezetten een linie die zich uitstrekt van het gebied ten noorden van de weg van Brno naar Rousiniv, over de in het landschap dominerende heuvel bij Prace, tot aan Telnice in het zuiden. De intentie van de geallieerden was de rechtervleugel van Napoleon te vernietigen door een aanval met hun linkervleugel en zo het leger van Napoleon I af te snijden met de verbindinglijnen van en naar Wenen en hem vervolgens te vernietigen of hem terug te drijven naar De Bohemen. Om dit te bereiken hadden de beide monarchen 90.000 manschappen ingezet. Napoleon was met 75.000 man zwakker, maar militair gezien had Napoleon veel meer ervaring. Hij ging de aanvallen van de geallieerde linkervleugel bij Telnice en Soklonice in met slechts relatieve kleine eenheden. De hoofdmacht van zijn leger wachtte in een hinderlaag voor de voorbereide vernietigende slag. Dat gebeurde op het moment dat de geallieerden al bijna de heuvel van Prace hadden veroverd en Sokolnice met grote overmacht van hun linkervleugel aanvielen. Geholpen door de mist, verplaatste het korps van maarschalk Soult zich bijna ongezien van Slapanice naar Prace en vielen de heuvel van Prace aan met een storm aanval (de sprong van de leeuw volgens Napoleon) en na een hevig gevecht met de Oostenrijkse en Russische troepen werd het gebied veroverd. Zelfs de tussenkomst van de Russische Garde van de Tsaar bod geen hulp en de slag werd door de geallieerden verloren. De geallieerden bij Prace trokken zich in verwarring terug richting Austerlitz. De geallieerden bij Sokolnice werden grotendeels omsingeld en werden gedwongen te capituleren. Het geallieerde leger was daarna niet meer in staat om te vechten en wat ervan overbleef trok zich terug naar Hodonin. Op 6 december werd in Slot Austerlitz de wapenstilstand getekend. Dat is waarschijnlijk de reden dat Napoleon de slag naar Austerlitz vernoemde. De wapenstilstand werd gevolgd door het zogenaamde Pressburger (Bratislava) vredesverdrag op 26 september, dat voor Oostenrijk aanzienlijk verlies van territorium betekende. De slag bij Austerlitz werd een belangrijk historisch concept en Napoleon verhief de slag boven alle slagen die hij ooit had gevochten. Meer dan 30.000 gevallen, gewonde of gevangen genomen Russen en Oostenrijkers bleven achter op het slagveld. De Franse overwinning kostte 1500 doden en 7000 gewonden. Omdat er drie keizers op het slagveld aanwezig waren wordt de slag ook wel “Driekeizersslag” genoemd. Napoleon verliet Austerlitz op 7 december, maar zijn soldaten bleven er tot het begin van het volgende jaar. De keerzijde van hun verblijf waren onderdrukking, plundering en geweld waaraan de lokale bevolking werd blootgesteld. De Franse soldaten namen ook nog eens 80 schilderwerken mee uit het slot.

Vredesmonument

De belangrijkste plaats van het slagveld was ongetwijfeld de heuvel bij Prace. Hier streed de Franse divisie van Generaal Saint-Hilair tegen de Russische en Oostenrijkse meerderheid. Deze Franse divisie leed de grootste verliezen. Generaal Saint Hilair wilde zich daarom terugtrekken, maar Kolonel Pouzet, van het 10e lichte regiment was van mening dat terugtrekken gelijk stond aan verliezen. De vijand moet gewoon geen tijd hebben om ons te kunnen tellen, was zijn antwoord aan Hilair. In 1912, werd een monument gebouwd op de heuvel op initiatief van de katholieke priester en de eerste Tsjechische historicus die zich bezighield met de slag, P. Alois Slovák. Het ontwerp is van de Praagse architect Fanta. Het vredesmonument is in Art Nouveau stijl. Later werd er het gebouw van het museum van de slag aan toegevoegd. Het monument legt de nadruk op de verzoening van de landen en dient als herinnering aan de duizenden militaire en burgerslachtoffers van de slag.

Santon

De originele naam van de heuvel bij het dorp Tvarožná is Padělek, de nieuwe naam Santon, werd eraan gegeven door de Franse soldaten in 1805. De meest waarschijnlijke verklaring ervan is dat de

heuvel herinnerde aan de heuvels in Egypte. Vanwege zijn uitstekende defensieve positie koos Napoleon de heuvel al een paar dagen voor de slag als ondersteuning voor zijn linkervleugel. Er staat een replica van een Frans Gribeauval kanon. Elk jaar wordt onder aan de heuvel een reconstructie van de slag gehouden.

Žuráň

Bij de aanvang van de slag was de heuvel Žuráň de hoofd commandopost van Napoleon. Hij dineerde in een herberg Pindulka en sliep in een nood hutje. Vanaf Žuráň gaf Napoleon zijn orders in de ochtend van 2 december. In 1930 werd daar een gedenksteen onthuld door Franse en Tsjechische generaals.

Slavkov

Austerlitz (Nederland) heeft van de koning van Holland, Lodewijk Napoleon, op 17 augustus 1806 zijn naam gekregen ter ere van de overwinning van de slag bij Austerlitz (Oostenrijk) van zijn broer. Maar op de kaarten hieronder is Austerlitz (Oostenrijk) niet te vinden. Destijds waren er voor die plaats twee namen gangbaar; Austerlitz en Slavkov. Tegenwoordig heet dat Austerlitz of Slavkov weer anders, namelijk Slavkov u Brna. Na de val van de muur is door enkele inwoners van Austerlitz (Nederland) contact gezocht met Slavkov u Brna, met als gevolg diverse bezoeken over en weer. Meer hierover en over Slavkov u Brna in het artikel "Meer over Slavkov" in deze tegel.

De huidige kaart van het gebied is te vinden op internet met de koppeling [Google Maps](#)

Meer over het slot bij Austerlitz (Oostenrijk), nu dus Slavkov u Brna in Tsjechië, is te vinden op internet met de koppeling

<http://www.zamek-slavkov.cz/en/battle-1805/>

Verloop van de Driekeizersslag

Franse infanterie

Oostenrijkse infanterie

Russische infanterie

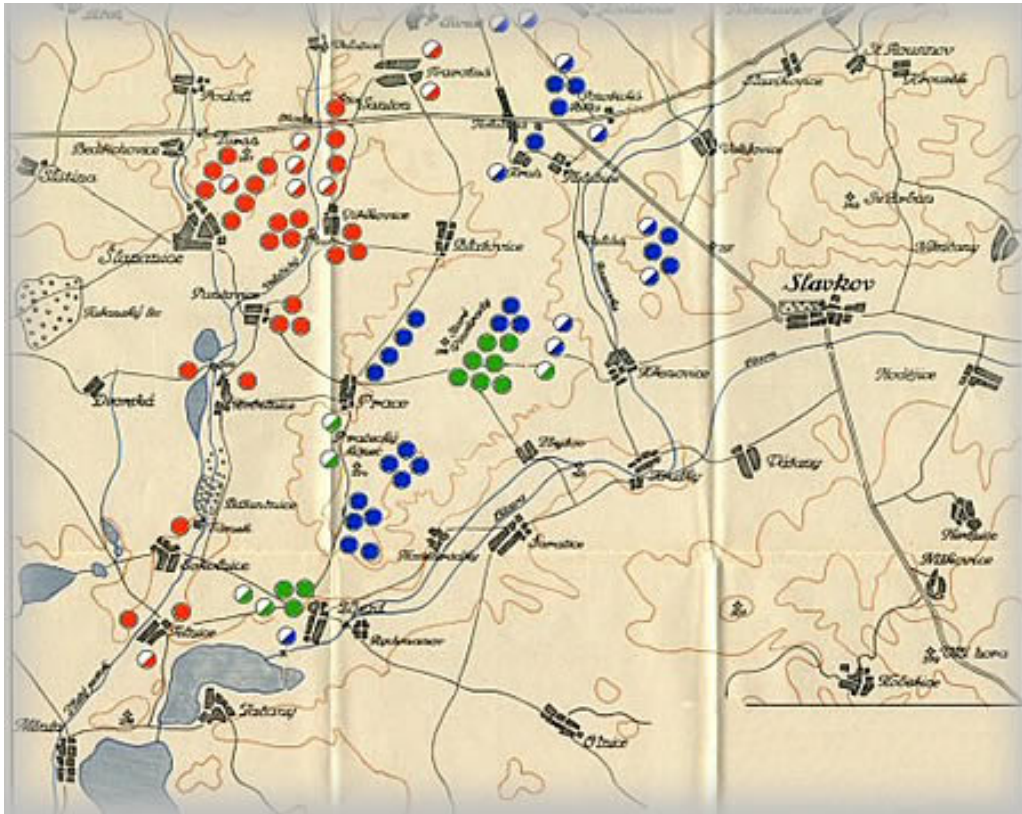
Franse cavalerie

Oostenrijkse cavalerie

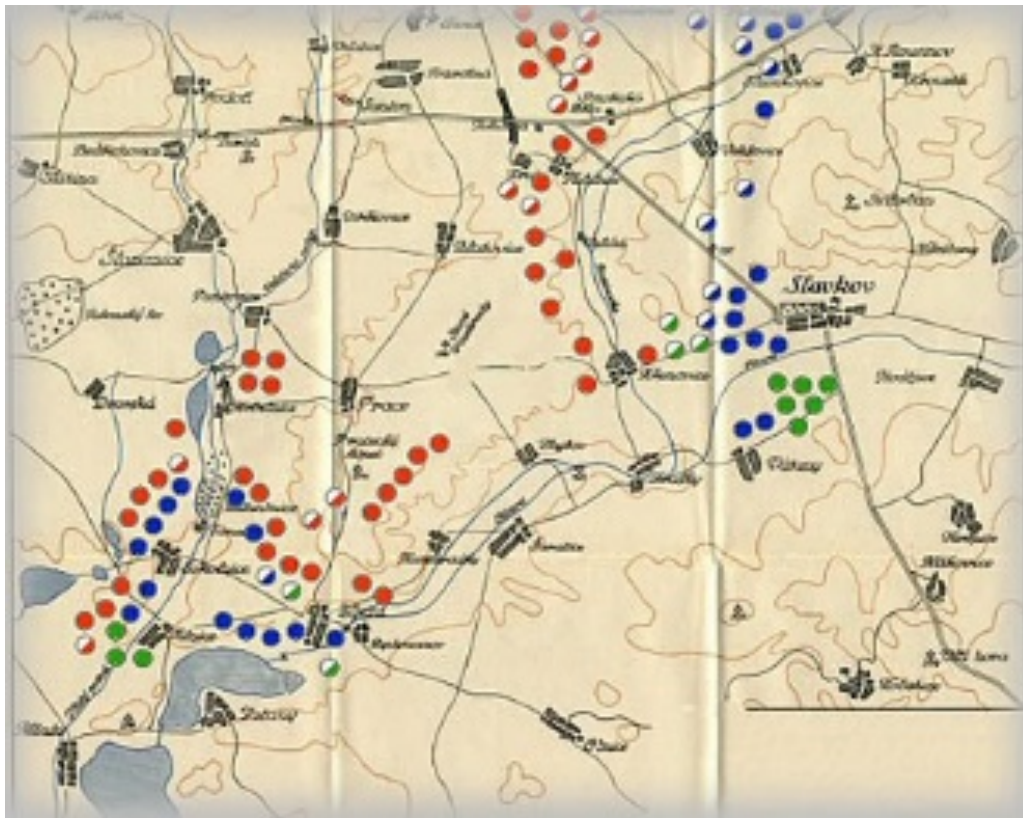
Russische cavalerie

Positie voor de slag

Positie om 10 uur a.m.

Positie om 2 uur p.m.